

Potilas rahalla ohjaamassa – miten saadaan hyötyjä terveydenhuoltojärjestelmälle?

Juha Tuominen

Terveystalo

Terveystalo

Tavoitteet

- ▶ Saatavuus
- ▶ Laatu
- ▶ Kustannukset

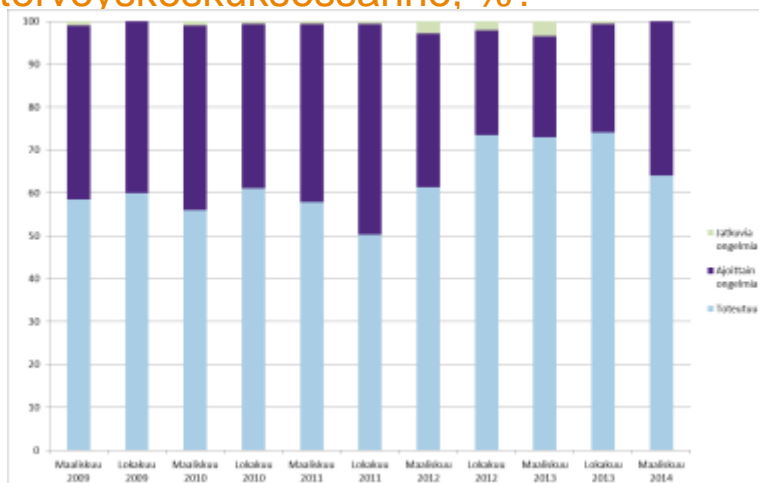

Palvelujen saatavuus ongelmallinen

- Esim. Ruotsissa: 93 % asiakkaista saa lääkärikäynnin alle viikon sisällä ja 99 % väestöstä tavoittaa terveyskeskuksen alle 20 minuutissa
- Suomessa 79 % väestöstä joutuu odottamaan perusterveyden-huollossa aikaa lääkärille yli 2 viikkoa

* Lähteet: THL: hoitoonpääsykysely 2013; Pia Maria Jonsson, sote-eduskuntaseminaari, 16.4.2013

Miten välitön yhteydensaanti toteutuu terveyskeskuksessanne, %?

Lähde: THL, Perusterveydenhuollon hoitoonpääsykysely keväällä 2014 terveyskeskusten johtaville lääkäreille

Kuinka pitkä odotusaika on lääkärin vastaanotolle?

- Maaliskuussa 2014 hieman alle puolet lääkärin avosairanhoidon ei-kiireellisistä käynneistä toteutui viikon kuluessa yhteydenotosta.
- Noin 15 prosentissa käynneistä vastaanotolle pääsyä joutui odottamaan yli 30 päivää.

14.11.2014

5

Yleisimpiin leikkauksiin ja konservatiivisiin hoitoihin odottavien lukumäärä ja odotusajat jonoryhmittäin sairaanhoitopiireissä 30.04.2014

Jonoryhmä	Hoitoa odottaneet							
	Yhteensä lkm	1-90 vrk lkm	91-180 vrk lkm	Yli 180 vrk lkm	Yli 180 vrk %	Yli 90 vrk lkm	Yli 90 vrk %	
Kaihileikkaus	9 931	7 210	2 647	74	0,7	2 721	27,4	
Polven tai lonkan tekonivelleikkaus	3 992	2 898	1 069	25	0,6	1 094	27,4	
Nivus-, napa- ja arpityräleikkaukset	1 999	1 668	320	11	0,6	331	16,6	
Olkapään tähytykset ja leikkaukset	1 069	879	175	15	1,4	190	17,8	
Suonikohjujen hoito	1 064	635	379	50	4,7	429	40,3	
Ruokatorven, mahalaukun ja suoliston tähytykset	986	918	52	16	1,6	68	6,9	
Rannekanava-ahtauman leikkaus	902	822	74	6	0,7	80	8,9	
Sappileikkaus	897	775	119	3	0,3	122	13,6	
Pölvinivelen tähytykset ja leikkaukset	895	757	133	5	0,6	138	15,4	
Gynekologiset laskeumaleikkaukset	787	621	160	6	0,8	166	21,1	
Kaula- tai selkärangan luudutusleikkaus	754	546	173	35	4,6	208	27,6	
Isovarpaan tyvinivelen ongelmien leikkaus	750	604	137	9	1,2	146	19,5	
Kitarisaleikkaukset ja tärykalvon putkitukset	689	666	21	2	0,3	23	3,3	
Kohdunpoisto	630	523	105	2	0,3	107	17,0	
Nenän sivuonteloiden leikkaukset	584	495	88	1	0,2	89	15,2	
Käden pehmytkudosleikkaus	562	454	107	1	0,2	108	19,2	
Sepelvaltimoiden kuvaukset	511	476	32	3	0,6	35	6,8	
Rintarauhasen pienennys- tai muovausleikkaus	474	274	136	64	13,5	200	42,2	
Eturauhasen liikakasvun toimenpiteet	457	397	57	3	0,7	60	13,1	
Ranne- ja käsinivelen muovaus- tai luudutusleikkaus	390	317	70	3	0,8	73	18,7	
Kilpirauhasleikkaukset	293	244	48	1	0,3	49	16,7	
Naisen virtsankarkailuleikkaus	268	210	57	1	0,4	58	21,6	
Hampaiden poistoleikkaukset	253	204	47	2	0,8	49	19,4	
Rytmihäiriöiden hoito	213	148	63	2	0,9	65	30,5	
Peräpukamaleikkaus	205	168	37	0	0,0	37	18,0	
Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus	86	81	5	0	0,0	5	5,8	
Sepelvaltimoiden pallolaajennus tai stentti	23	23	0	0	0,0	0	0,0	
Yhteensä	29 664	23 013	6 311	340	1,1	6 651	22,4	

Saatavuus

- ▶ Potilaan valinnanvapaus antaa mahdollisuuden äänestää itsensä lyhempään jonoon

14.11.2014

Kustannukset

- ▶ Case Kaihi
 - ▶ Valviran shp-uhkasakko -> 3000 kaihia 6 kk:ssa á 640€+90 €
 - ▶ Tämä aukaisi palvelusetelimarkkinan, á 660€
 - ▶ Kaikesta edellisestä lisäksi 5% alv-palautus.
 - ▶ vrt shp oma komplisoitumattoman kaihileikkauksen hinta 800-900 +asiaksmaksu

14.11.2014

Kustannukset

Tukholma lonkat ja polvet

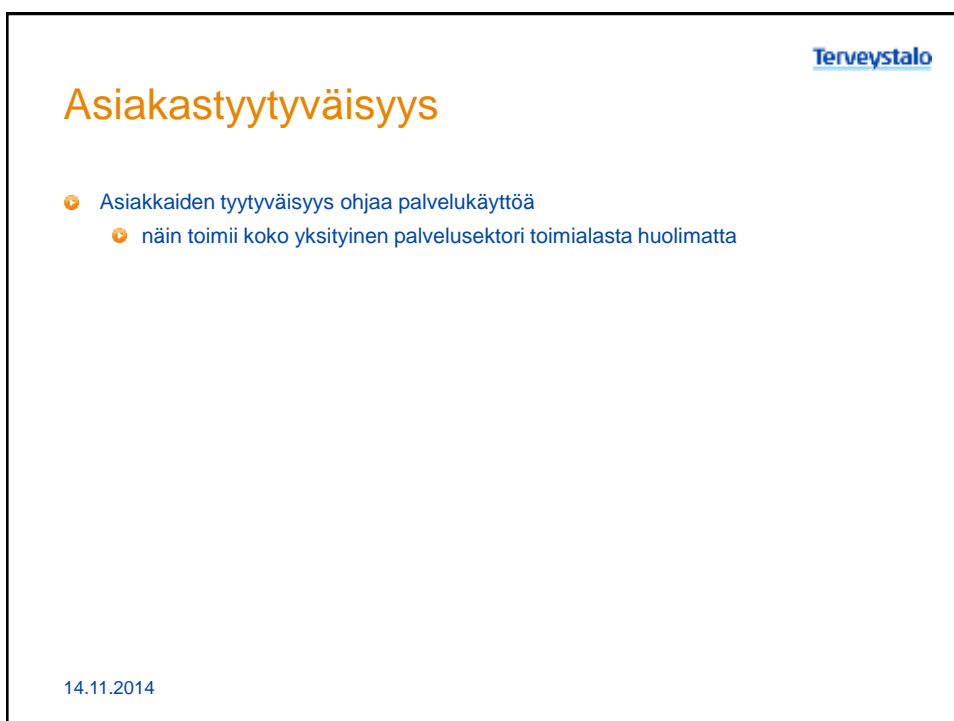
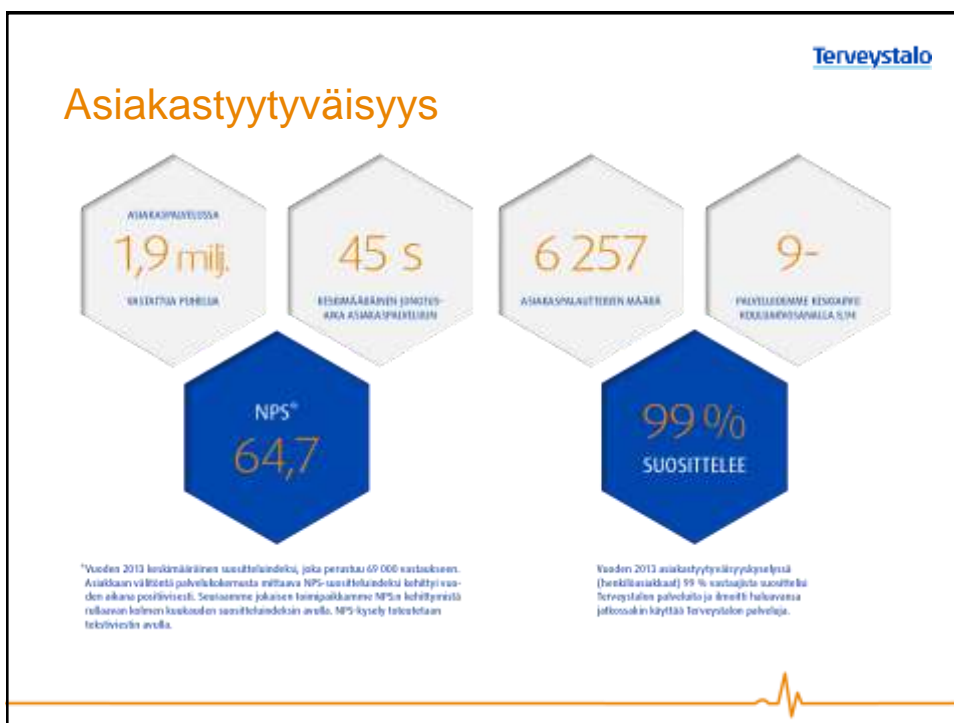
- V. 2008, 5 julkista, episodihinta 7900 euroa
- V. 2009 vapaa hakeutuminen ja vapaa tuottajuus. Hinta 6500 euroa + laatusakot
- Laatusakot ensimmäisenä vuonna 1,4 miljoonaa €, toisena vuonna 530 000€, kolmantena vuonna 380 000€

14.11.2014

Kustannukset

- Vapaan liikkuvuuden avulla voidaan laskea kustannuksia
 - ne toimijat, jotka suostuvat tekemään määrättyllä hinnalla (ja laadulla) saavat olla toimijoina

14.11.2014

Potilas kirittää järjestelmää

- Palveluvaaka.fi
- Laatudata

14.11.2014

Etydi-työkalu mittaa ja tehostaa ennaltaehkäisyä ja hoidon vaikuttavuutta

- Etydi näyttää hoitavalle henkilölle
 - diabetesta sairastavat potilaat
 - riskihenkilöt
 - toteutuneet tutkimukset Käypä Hoito –suosituksen mukaan
 - hyvässä/huonossa hoitotasapainossa olevat
- Jatkossa näkymä myös potilaalle
 - parantaa sitoutumista ja motivaatiota osallistua omaan hoitoon
- Sellaisia potilaita, joiden hoito ei ole toteutunut suositusten mukaan, voidaan informoida ja tarvittaessa kutsua hoidon piiriin.

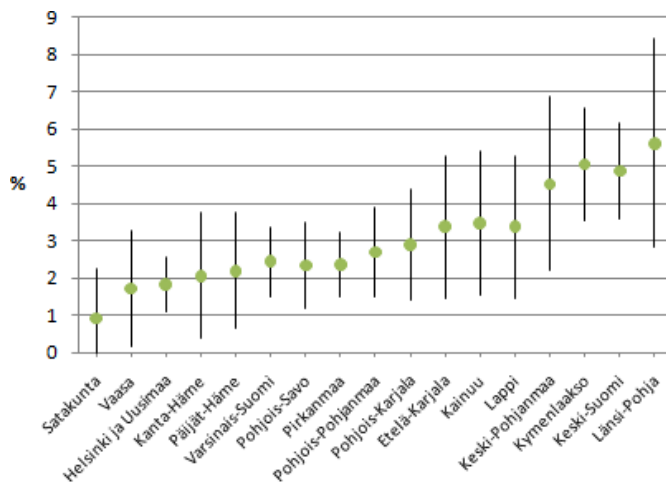
Diabetes-katogoriasta: Tyypin 2 diabeteksi

Tyypin 2 diabeteksi	Henkilö määrä	Käyttökäytön osuus	Henkilö määrä	Terveystalon näköalaindeksi	
ETIDI-työkalun avulla	172	88,8 %	2,8 %	9490	88,8 %
Diabetes-tutkimukset					
Diabetes-tutkimukset	31	88,8 %	6,8 %	2081	88,8 %
Hoito					
Huonossa hoitotasapainossa	196	88,8 %	13,2 %	27813	88,8 %
Huonossa hoitotasapainossa	18	88,8 %	2,8 %	888	88,8 %
Huonossa hoitotasapainossa	18	88,8 %	2,8 %	1018	88,8 %

Valittu työkala seurattavien tutkimusten

ETIDI-työkalun avulla	Henkilö määrä	Käyttökäytön osuus	Henkilö määrä	Terveystalon näköalaindeksi	
ETIDI-työkalun avulla	102	88,8 %	8,8 %	7082	88,8 %
ETIDI-työkalun avulla	102	88,8 %	8,8 %	7082	88,8 %

Eröt lonkan tekoniivelen uusintaleikkausprosentteissa [Terveystalo](#)
vaihtelivat suuresti eri sairaanhoitopiirien välillä vuosina
2006–2007 leikattujen joukossa, thl.fi

Todellinen valinnanvapaus ei ole
mahdollista ilman tilaajan ja tuottajan
erottamista

[Terveystalo](#)

- 🕒 Tuottajakoneiston tulee olla irti tilaajasta
- 🕒 Tuottajakoneiston tulee kilpailla

Mikä on tilaajan mahdollisuus vaikuttaa lopputulokseen

Terveystalo

- Tuottaja tekee sen mitä tilaaja pyytää, tai menettää olemassaolonsa oikeutuksen

14.11.2014

Case: Terveystalo ja Lassila & Tikanoja

Terveystalo

– ennakoivan työterveyshuollon kautta mitattua terveydellistä vaikuttavuutta yksilölle ja taloudellista hyötyä yritykselle sekä yhteiskunnalle

- Yhteistyö alkanut vuonna 2006
- Tavoitteena työkyvyttömyyden aiheuttamien kustannusten minimoiminen, työterveyshuollon kokonaisvaltainen toteuttaminen ja kehittäminen, työterveyspalvelujen räätälöitävyyden mahdollistaminen eri työtehtävien mukaan
- Vaikuttavan työterveydentoiminnan toteutus
 - yhdellä valtakunnallisella työterveys sopimuksella
 - keskitetysti toimintaa johtava vastuulääkäri ja asiakkuutta koordinoiva asiakkuuspäällikkö
- Työterveyden piirissä on n. **7 800** työntekijää, n. **100** toimipisteessä

Yhteistyön pohjana kokonaisvaltainen ennakoiva työkykyjohtamisen malli

Terveystalo

- Panostukset työkykyyn nähdään kustannusten sijaan investointeina ja tehtyjen toimenpiteiden taloudellista vaikuttavuutta mitataan
- Yksilötasolla positiivisia vaikutuksia omaan terveyteen, talouteen sekä elämänlaatuun ja –hallintaan
- L&T työnantajakuva vahvistunut
- Säästöjä eläkekustannuksissa riskien pienentyessä

- Sairaushoito- ja tapaturma poissaolot -29%, laskeva trendi
- 0,3 % alhaisempi
= 1,2 M€ säästö/vuosi
- Työkyvyttömyys- ja tapaturmaeläkkeiden kustannukset - 40 %, eläkemaksuluokka nyt 3
- Tapaturmataajuus - 50 % ja tapaturmien hoito tehostunut
- Keskimääräinen eläköitymisikä noussut 4 vuodella, nyt yli 63 vuotta
- Yli 70 henkilöä on välttynyt lähes varmalta työkyvyttömyyseläkkeeltä
= kansantaloudellinen vaikutus 5 M€

Tavoite

Terveystalo

- Kestävyysvaje 9 miljardia euroa
- Soten osuus 50%, 4,5 miljardia
- Terveydenhuollon osuus 2,5 miljardia
- Julkisen terveydenhuollon kustannukset 12,75 miljardia sisältäen lääkkeet ja taksimatkat
- Säästötarve 20% !!!!
- Valinnanvapaus voisi olla yksi keinoista päästä tavoitteeseen ilman palvelujen leikkaamista

14.11.2014